

I a Ngati Kahungunu i Nukutaurua ka tae mai nga kaipuke pakeha patu weera, ka kitea he paura he pu etahi o nga taonga. I taua wa e tino hiahiaia ana tenei mea a te whitau e te pakeha a kua mohio hoki te Maori ki te pu me te paura. Ko te mahi nui tera he tā whitau. E hia ake kaipuke i u mai he pu he paura nga taonga riro katoa mai i nga iwi e noho nei i reira. Mohio rawa, rato rawa i nga taonga hou nei katahi ano ka maranga te iwi nei. Ana atu te roanga o enei korero, otira me ata waiho ake i konei kei pa whanui kia tatou ona pekanga.

I taua wa ka tae te rongo o Pareihe ki roto o Waiapu. Tupono kei te he te manawa o era iwi i a Te Whanau-a-Apa nui me nga iwi whakararo, ka tae mai te tono a Kakatarau, ka haere a ia me tona iwi. Me waiho nga korero o tenei haeretanga ma te tangi a tona tamaahine e whakamarama poto, tae atu hoki ki etahi o nga pakanga i tae ai enei iwi, hei titiro iho ma koutou i te nui o tenei tangata.

Otira me timata ake i ko tata atu. E ki ana nga korero o konei, i te taenga mai o Ngapuhi ki Heretaunga nei, i runga i tetahi o ana haere ka noho i Tane-nui-a-rangi kei tawahi tata atu i taku kaainga, he nui nga mahara i roto i taua ope. Otira kaore i ngaro tenei ahua i a Ngati Kahungunu, ka tungia atu e Pareihe, ka whakahuatia te waiata:—

*Kaore te po nei te kai-kai-nunui
Ko Te Wera Hauraki i konei maua
Maaku e iri atu ki tenei awe tukituki papa
Ki tenei awe pu-mahuru, maaku anake koe i!*

Kei runga rawa ko Te Whareumu "Sche mara! whakaihokia!! whakaihokia!!!"

Ka whakahuatia ano te waiata ra peneti:—

*Kaore te po nei te kai-kai-nu nui
Ko Te Whareumu rawa i konei maua!
Maaku e iri atu ki tenei awe tukituki papa
Ki tenei awe pu-mahuru, maaku anake koe i!*

He korero i waihotia iho! I te pai o te waiata nei, i te tau o te kai hapai me te iwi ki te kori, ka mihi a Ngapuhi, ka herea i konei te maungarongo, me te aroha o tetahi ki tetahi. Ka marama nga haereere i te motu i muringa iho. Tae rawa ake ki te wa i mate ai a Pareihe e ta ma ka tangihia nuitia e ona iwi me te hunga i matau kia ia. Otira no roto i enei ra ka waiho mai e etahi nga mahi o mua hei whakanenene, hei arahi hoki kia peka ke nga akoranga.

Ina te tangi a Patukaikino mo tona papa:

Taku whakaruru hau e, taku mana ki te rangi!
Haere ra e koro e!
Ki whakairia koe mo Pukekaihanu,
Mo Te Matau, mo Te Whiti-o-Tu e!
He mutunga ngahu na taua i te awatea,
Houiu ai e koe ra ko Kekeparaoa ko Tokaakuku!
Tou hokinga mai e ko Omakukara ko te Rotoatara,
Ka Tarake te whenua na!